

Lautakunnat / vastualueiden vastuuhenkilöt

## **VUODEN 2027 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2028 - 2029 TALOUSSUUNNITELMAN LAADINTAOHJEET**

### **Yleistä**

Valtiovarainministeriön 16.6.2026 taloudellisen katsauksen mukaan:

Suomen talouden toipumista häiritsevät Lähi-idän kriisi ja epävarmuus. BKT kasvaa 0,8 prosenttia vuonna 2026. Kasvun odotetaan vahvistuvan 1,6 prosenttiin vuonna 2027 ja 1,7 prosenttiin vuonna 2028. Öljyn kallistuminen heikentää ulkoista kysyntää ja kotitalouksien ostovoimaa, mikä jarruttaa sekä vientiä että yksityistä kulutusta. Puolustukseen ja energiasiirtymään liittyvät hankkeet lisäävät investointeja, mutta asuntorakentamisen kasvu siirtyy ensi vuoteen. Työttömyys on korkealla ja työllisyyden paraneminen viivästyy, mikä jarruttaa kotimaisen kysynnän elpymistä. Työttömyysaste on tänä vuonna yli 10 prosenttia.

Julkisen talouden tilanne pysyy heikkona suhdanteen kohenemisesta huolimatta. Julkisyhteisöjen alijäämä heikkenee tänä vuonna 4,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen erityisesti investointimenojen kasvun myötä. Taloussuhdanteen piristyminen kasvattaa välillisiä verotuloja, mutta toistaiseksi vaisu työllisyyskehitys hidastaa ansiotuloverotulojen kasvua ja pitää työttömyysmenojen tason korkeana. Vuosina 2027–2030 alijäämä on noin 4,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhteen arvioidaan nousevan tänä vuonna yli 90 prosenttiin, ja vuonna 2030 velan odotetaan olevan lähes 99 prosenttia suhteessa BKT:hen.

### **Kehys**

Vetelin kunnassa tavoitellaan tasapainoista talousarviota vuodelle 2027, vaikka se näyttääkin selvästi viime vuosia haastavammalta. Työehtosopimukset ovat voimassa 29.2.2028 saakka, joten palkkakustannukset vuodelle 2027 ovat tiedossa. Ensimmäisten laskelmien perusteella valtionosuudet ovat laskemassa yli 200 000 euroa vuodelle 2027. Uusimpien verotuloennusteiden perusteella verotulot ovat kasvamassa, mutta niiden kasvu ei riitä kompensoimaan valtionosuuksien laskua. Korot ovat olleet viime kuukausina nousussa Lähi-idän kriisin takia. Keskuskoulun remontti on valmistumassa vuonna 2027, joten poistojen määrä kasvaa ja lisääntyneen velkamäärän takia myös korkokulut. Lisäksi Kaskelan purkaminen ajoittunee vuodelle 2027. Sen purkaminen aiheuttaa kertaluonteisia kustannuksia ja myös jäljellä oleva tasearvo on alaskirjattava kokonaisuudessaan. Verotulo- ja valtionosuuslaskelmat päivittyvät

19.8.2026

vielä syksyn mittaan ja niiden muutokset tulee huomioida talousarvion laadinnan edetessä.

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tuloveroprosentti | Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2026 on 9,80. Yhden kymmenyksen muutos tarkoittaa kunnan verotulojen kertymässä noin 51 000 euron summaa vuonna 2027.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Investoinnit      | Investointien pienhankintaraja on 8 400 €. Kokonaiskustannuksiltaan tätä pienemmät investoinnit kirjataan käyttötalouspuolelle. Investoinneista ilmoitetaan taloussuunnitelmaan arvioidut kokonaiskustannukset ja niiden mahdollinen jakautuminen eri vuosille.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Henkilöstömenot   | Kuntien työehtosopimukset ovat voimassa 29.2.2028 saakka. Sopimuksen pohjalta palkanlaskennan työntekijät laskevat entiseen tapaan palkkamenot kustannuspaikoittain viikon 36 loppuun mennessä. Sosiaalikulut kustannuspaikoittain lasketaan keskitetysti taloussihteerin toimesta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Aikataulu         | Talousarvion laadinnassa noudatetaan alustavasti seuraavaa aikataulua:<br>=> 5.10. <b>kunnanhallitus</b> , kunnanhallituksen talousarvio<br>=> 15.10. <b>lautakunnat</b> , talousarvioesitykset<br>=> 19.10. <b>kunnanvaltuuston iltakoulu</b> , talousarvio ja veroprosentit<br>=> 2.11. <b>kunnanhallitus</b> , talousarvio ja esitys veroprosenteista<br>=> 11.11. <b>kunnanvaltuusto</b> , veroprosenteista päättäminen<br>=> 30.11. <b>kunnanhallitus</b> , talousarvio (lopullinen esitys valtuustolle)<br>=> 7.12. <b>kunnanvaltuusto</b> , talousarvion hyväksyminen                                                                                                                           |
| Laadinta          | <b>Talousarvion lukujen laadinnassa käytetään Pro Economica Premium ohjelmistoa. Budjetointi tehdään vuoden 2026 talousarvion tapaan web-pohjaisena.</b> Ohjelmasta luvut (menot, tulot ja netto tulosityksiköittäin) siirretään y-asemalla hakemistossa TA 2027 oleviin tiedostoihin. Investointiesitykset kokonaiskustannusarvioineen tehdään samassa hakemistossa olevaan excel-tiedostoon TA 2027 investoinnit.xls.<br><br>Vuoden 2027 talousarvion laadinnassa otetaan huomioon hyvinvointia edistävät toimenpiteet suunnitelmavuosille ja mitattavat tavoitteet. Mittareina käytetään mahdollisuuksien mukaan sähköisen hyvinvointikertomuksen mittareita tai muita mittareita harkinnan mukaan. |

Eija Kellokoski-Kari  
kunnanjohtaja

Jyri Myllymäki  
talousjohtaja